

ANJIT BULLETIN

20 26.10.35

OHAR in "Kimti Ansu"

ગોહર "કીમતી આંસુ"માં

SUN PROCE

"Stick them up Says" E. BILLY, "well who cares"; GHORY'S nature does not permit him to be serious, here they are in "RAJ RAMNI"

“રાજ રમણી”માં
ધ. બીલીભારીયા,
અને ઘોરી
જયંત દેસાઈ પ્રાદક્ષન

આવ્યું અને ગયું

“આવ્યું અને ગયું” એ વાક્ય સાથે આપણે જીના વરસને જવા દઇએ છીએ અને નવા વરસના અજવાળામાં ઉભા રહેવાની તૈયારીઓ કરીએ છીએ. વરસ પોતાની નવી પાંખો ઉઘાડે એ અવસર આપણામાં પણ લાવે માટેના મનોરથો પ્રગટાવે છે. “ગયું” એના કરતાં “આવવાનું” છે એ સ્વપ્ન પર સૃષ્ટિ જીવે છે. જીનકાળના કડવા કટોરા ભુલાઇ જવાય છે, જીન કાળનાં “અમૃત” પણ વાશી થઇ જાય છે. એટલેજ નૂતન ધ્યકાશ, પછી ભલે એ આકરા પડી જાય તેવા હોય, તેના તરફ સહુ ડોહતી નજર નમે છે. પગલે પગલે જીવન ચોપાઇ જાય તેવા ચોતરફથી વાયરા ફૂંકાય છે, અને એમાંથીજ જીવન પોતાનો માર્ગ શોધવાની તાકાત બતાવે છે, તે તાકાતમાંથી જીવન વિગ્રહ, જન્મ લે છે, અને એજ માનવના માથાની સૌથી મોઢક કલગી છે.

દેશી શીદમ ઉદ્યોગ અનેક આફતોને ખસી આપી પોતાનો માર્ગ કાઢે જાય છે. સીનેમા ઉદ્યોગે રાષ્ટ્રતંત્ર ધ્યાન ખેંચ્યું છે, દેશને દ્રષ્ટિબિંદુ આપવા પ્રયાસ કર્યો છે. એને સફળતા અપાવવામાં જાહેર પ્રગળે પણ મુખ્ય ભાગ ભજવવો જોઇએ, તોજ હિંદો એ મહાન ઉદ્યોગ બની શકે.

જીનાં
રહેલ

અમને ધણી ઉમેદો છે. પ્રગળજીવનનાં પુર અમારી કૃતિઓમાં વાળવાની અમને હોંશ છે. ઘર ઘરનો પડઘો લઇ અમારે એને અમારી કૃતિઓમાં જડવો છે, એ દ્રષ્ટિ અમારી કાયમ હો. એજ અમારી અભિલાષા છે. નૂતન વર્ષના અભિનંદન સાથે અમે ૧૯૯૨ ના પ્રભાતને વંદીએ છીએ.

સ્ટુડીઓ સમાચાર

“નૂરેવતન” ગાલે છે.

“નૂરેવતન” વેસ્ટ એન્ડ પર સફળતાનું તોરણ બાંધી દીધું છે. પ્રજના અવાજ પર એ ચાથા અઠવાડીઆમાં પગલાં પાડી રહ્યું છે, અને દિપોત્સવીના તહેવારોને પણ આ પીકચરે રીઝર્વ રાખી લીધા છે. દીલ્હીના મિનારેથી ખપ્પર મળે છે કે “નૂરેવતન.” દીલ્હીને પણ સર કર્યું છે. આ શ્રીલક્ષ્મી વસ્તુમાં હળવી હવા ઉપરાંત રાજ્યની વફાદારી અને વતનના જ્ઞેમ અંગેના જે રંગો ઘોળવામાં આવ્યા છે અને પ્રસંગોને પણ જે જાતનો વેગ આપવામાં આવ્યો છે ઉપરાંત એ રંગો છલકાવનાર મધુરી અને ઇ. બીલીમોરીયા જેવા કુશળ સ્ટારો હોંધ પીકચર લોકપ્રીય થઇ પડ્યું છે એમ સહુ કાંઈ જાહેર કરે છે.

આંસુની ઇમારત

ત્યારે શ્રી. ચંદુલાલ શાહ “કીમતી આંસુ”ની ઇમારત લગભગ ચણી લીધી છે. “નૂરેવતન” પછી વેસ્ટ એન્ડ પર “કીમતી આંસુ” ઝગમગશે. મીસ ગોહર અપોલ આંસુની છાંય લઇ રૂપેરી પરદાને પીગળાવશે. ઘરની દિવાલની અંદર દટાઇ જતા “કામળ કંઠોને” એ અવાજ આપશે. ઘર ઘરની વાતોને એ પોતાની ઝખાન પર લેશે.

નવીવાડી

ત્યારે “સીપાહીની સજ્જતી”નું કામકાજ પણ ચાલી રહ્યું છે. શ્રી ચંદુલાલ શાહનાં કદપનાકુસુમો કાગળ પર ઉગતાં જાય છે. એ કુસુમોમાંથી “સીપાહીની સજ્જતી” મલકી રહેલ છે, અને સમજાવી રહેલ છે કે આંહી વસ્તુની નવીજ વાડી મી. શાહ બનાવી રહ્યા છે.

મી. જયન્ત દેસાઇ “રાજરમણી”ને આગળ ધપાવી રહેલ છે. મધુરી અને બીલીની જોડી ફરી એકવાર સેટમાં ઉભી રહી, નવી નોખી સીચ્યુએશનની પાંખ પર ખેસે છે. આ પછી “રીટર્ન ઓફ તુકાન મેઇલ” મી. જયન્ત હાથમાં લેશે, પહેલાં એના આઉટડોર્સ જામનગરમાં લઇ લેવામાં આવશે.

રસાલો ઉપડે છે.

રણુજીતનો રસાલો દિવાળીની લાઇટો જત્યા પછી આઉટડોર માટે જામનગર ઉપડી જશે. મી. રાજ સેન્ડો “ચાલાક ચોર” ને મોડું મેદાન આપી ઘોડેસ્વારી અને બીજી ધમાધમીનાં દમદમમાં ભર્યાં દૃશ્યો જામનગરની ભૂમિ પર જ ખત્મ કરશે. એ સિવાયનું “ચાલાક ચોર” અંગેનું કામ બાકી રહ્યું નથી.

મી. રાજ સેન્ડો માટે નવી સ્ટોરી પણ લખાવવી શરૂ થઇ ગઇ છે.

ત્યારે હોરપીટલમાંથી મી. દીક્ષીત સાળસારા પાછા ફર્યા છે; એમના વજનને કાંઇ વાંધો આવ્યો નથી એ વાત તેમને કહેવાની જરૂર રહેતી નથી. “કાંમતીઆંસુ”ના બાકી રહેલાં દ્રશ્યોમાં તે શામેલ થઇ ગયા છે.

સંગીત સંભળાય છે.

અને રેડીઓ સ્ટાન્ડમાં ખ્યાતિ મેળવેલ સરોજ ખોડકરને કંપનીએ રોકા લીધેલ છે. સરોજ ખોડકરનું સંગીત હવે પછીની રણુજીત કૃતિઓમાં સંભળાશે.

રણુજીતનું વચન

નવા વર્ષની ઝાંઝરી સંભળાય છે તે અવસરે રણુજીત વચન આપે છે કે પ્રજા હૃદયને પહોંચી વળે તેવી કૃતિઓ આ વર્ષે પણ બહાર આવશે. રણુજીતે લોકોને કદી નિરાશ કર્યાં નથી. લોકોના કાને નવીન સંદેશો આપી, એ હૃદયને ઉજમાળી હિંદી શીલ્પ ઉદ્યોગના પગ સાચુત કરવાની રણુજીતની મુરદો હંમેશાં હોય છે, અને હરવખત પ્રજાનો સહકાર મેળવવામાં રણુજીત ભાગ્યશાળી બની છે. આ રહ્યાં એ નવાં પીકચરો:—

—કાંમતી આંસુ.

—ચાલાક ચોર.

—રાજ રમણી.

—સીપાહીની સજ્જની.

—રીટર્ન ઓફ તુકાન મેઇલ.

—મેડ પ્રાન્સેસ.

—બીજલી.

કલા આવે છે

લેખક:—“તરંગી”

“કલા આવે છે” એને માટે રસ્તો આપો. સામસામી હાર કરી એને માટેની કેદી બિના કરો-એને થીયેટર પર જવા દો-આવા પોકારો પાડી સીનેમા ઉદ્યોગ એ “કલાને” રસ્તો કરી આપે છે. બધાની નજર એ નામ પર પડે છે. હવામાં “કલા” “કલા” એજ શબ્દો ઘડકી રહે છે. ઘંટડીઓ વાગે છે, ધુપશળીઓ સળગે છે, આંખો મિચ્યાય છે, શૂદ્ધ વાતાવરણ જન્મે છે. સ્વપ્ન દેખતા હોય તે રીતના તમામ ચહેરાઓ ચળકે છે. બધા ઉપર કાંધક લટકી રહ્યું હોય તેમ વજન રાખીને જ બધી હિલચાલ થાય છે. ઇંચે ઇંચમાં બ્યથા દેખાય છે. કશા કારણ વિનાની એ બ્યથા હોય એવું લાગે છે. અને આ સગવડમાંથી સાદ પાડવામાં આવે છે કે આવો, કલા જોવી હોય તો-આંહીજ એ ભરી છે. એ નામ કોને મધુર ન લાગે? કલાની મિજલસ ભરાય છે પણ મિજલસ મહાણુવા આવનારાઓને ખાસ કલા છતાંએ ખબર પડતી નથી કે કલા ક્યાં છુપાઇ મઘ છે.

“શું તમને કલા નથી નજરે ચડતી? તમારાં આંખનાં પડળો આવાં તેજ વિનાનાં છે? જુઓ તમને હું સમજાવું,” એમ કહીને એ વ્યક્તિ આખો નકશો ચિતરે છે અને કલાની જગ્યા સહુને બતાવે છે પણ આ ભાષણ સાંભળતાં સાંભળતાં મિજલસ નિદ્રાને ખોળે સુએ છે. પેલી વ્યક્તિનું જુરસાદાર ભાષણ એના એકતા કાન જ સાંભળે છે એનું એને ભાન થાય છે.

“અરે, કલાની આવી કદર!”-અને હિંદુસ્થાન પર સરસ્વતી ઉતારી એ કલાકાર અદ્રશ્ય થાય છે.

ત્યારપછી એક નવોજ અવાજ ઉઠે છે. કલા કોને કહેવાય? પ્રજના મનનો થાક ઉતારે એને કે પ્રજને બગાડાં બક્ષે એને? કલાના પગ તળે વસ્તુ, પાત્રો ચગદાઇ જતાં હોય તો એવી કલા શીદમ ઉદ્યોગને કઇ રીતે કામની?

જગતની જે કલાઓ જીવવા પામી છે એ બધીએ લોકજીવનની નાડ સમાલી છે-એ સિવાયની કલા મરવા માટેજ જીવતી થાય છે.

GOHAR

Believes in Ghosts of Old Parts.

"All actors and actresses are bound to be deeply affected in private life by their screen characterisations". Gohar, whose performances are things of beauty, spoke without any hesitation. She believed in ghosts of old parts.

"I firmly believe that the characters we play do influence us to a degree that we do not always fully recognize ourselves. Everybody understands how greatly clothes affect their wearer.

Put on a sport suit and you become active and hearty. Put on a modern evening saree and you become sophisticated and subtle. If such a superficial matter as the style of one's clothes can affect one so strongly, how much more will the star be influenced by the part? She not only has to assume it as a garment, but to identify herself with it in every detail and to recreate it emotionally and intellectually.

The characters we play do affect us for the period that we live with them. In the breath of night, Vina of Desh Dasi comes to me and I feel like living that role again. Lilawati knocks the doors of my heart and I always say "come in". And now I feel deeply influenced by two different roles, I play in "Kimti Ansu", and "Soldier's Sweetheart" now I am thinking in terms of these characters.

It is strange—the feeling one has for these characters one has lived with, known and put away. One takes leave of them regretfully, buries them quietly and thinks of them as one thinks of lost friends—tenderly, regretfully and with gratitude for any good influence which may still last on. But you can never as I say resurrect the identical personality, you will find if they are revived that they have grown up or shrivelled, certainly altered, acquired fresh characteristics. They have not lain so dead as one supposed, they are changed, as everything changes through some unquenchable inner spark of individual life.

New Year Greetings
to our PATRONS !

A Happy NEW YEAR
to one and all of our
PICTURE FRIENDS—

26th OCT. 1935.

“Noor-e-Watan”

Thunders Along :-

“Noor-e-Watan” at the West End is a real tornado. It is now stepping into its fourth week with the voice of the thundering public. It will paint the whole town gay during Dipali Holidays. The Message of this film is mighty. The Hindu New Year 1992 will be too willing to grasp this message of the uplift of the country and enlarge it amongst the audience. Madhuri and E. Billimoria send their greetings on the occasion of Dipali Holidays. (You can send them sweets—not too sweet—C/o. the Editor—and please note that the Editor reserves the right to open the parcel).

“Kimti-Ansu”

On Its Way.

Mr. Chandulal Shah has nearly completed “Kimti Ansu”, which will flood the West End screen after “Noor-e-Watan”. Gohar enhances the value of tears coming out from the innocent eyes of kids. “Kimti Ansu” draws a new card in the province of themes and stories. The heartbeats of “Soldier's Sweetheart” are being recorded on the mike.

—Thank Heavens ! Dixit is out from the hospital. He is now in the sets of “Kimti Ansu” and “Raj Ramni”.

“KIMTI-ANSU'S” family.

Jayant Desai

On the Alert.

Mr. Jayant Desai is busy with "Raj Ramni", Madhuri playing the heroine, and E. Billimoria, the hero. Simultaneously he is planning the raids of "Toofan Mail", called on special service to send the crowds in cheers and to make them "Ranjit-conscious".

Music Hath Charms

Ranjit has secured the sweet voice of Saroj Bodekar of Radio Star fame. She will be starred in coming Ranjit productions.

After exchanging the greetings of Divali, the production unit will move to Jamnagar for outdoors. Big plans are being made to cope with the rush of work there.

"Black Bandit"

"Black Bandit" will ride on the feet of wind and will zoom the atmosphere when he will be supplied with a big plateau at Jamnagar. Raja Sandow is on a diet to keep himself fit for the Location work.

Ranjit on the List

When Ranjit decides anything, prosperity is round the corner—and Ranjit assures the public and the exhibitors to look forward to their coming array of pictures, to fill their hearts with glee—so put Ranjit Banner at the top of your list and there flows money and men. Here are the coming pictures:—

Kimti Ansu

Black Bandit

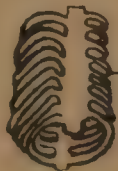
Raj Ramni

Soldier's Sweetheart

The Return of

Toofan Mail

Mad Princess & Tigress

RIB TICKLERS

An actress called on her proprietor and said "I am so glad to see you again, allow me to introduce my husband.

"Ah" said the proprietor "always a pleasure to meet any husband of yours".

VISITOR :—Is this village lighted by Electricity ?

VILLAGER :—Only when there is a thunderstorm.

A Doctor was asked what he would do in case of a man blown up by Gun Powder ?

"Wait until, he came down" was the cool reply.

'School Boy Howlers'

"When England was placed under an interdict act, the Pope stopped all births, deaths, and marriages for a year.

Abraham had only one wife, the rest were all porcupines."

'Joan of Arc was the wife of Noah'.

A correspondent writes, that he loves a poor girl, and a rich girl wants to marry him.

Our advice to the young man is :—Marry the one you love by all means, but send us the name and address of the other one.

DOCTOR :—"You need a change, why not leave your trouble behind and go on board one of these Ocean Cruises.

PATIENT :—"That's no good. *She can swim*".

VOICE (on Telephone)—Is my husband in the Club ?

CLUB BOY :—"No Madam, He is not here".

VOICE :—"But, how do you know, I didn't tell you my name ?

CLUB BOY :—"Husbands are never here Madam, and specially those who are wanted on the phone ?

રામ આપે

“કોંમતી આંસુ”માં

“ગાયના ગોવાળ, ગાયના ગોવાળ, મારો માને
ઐયરું કહેજે કે પોપટ ભુખ્યા નથી, પોપટ તરસ્યા નથી
પોપટ આંખાની ડાઙે”—આવી બાલવાર્તાથી સંતોષ
માતી છે તેવો આ બાલક નથી. રામ તો પુખ્ત ઉંમરનાં
નરનારોઆને દષ્ટિ આપે તેવો કાબેલ છે. “કોંમતી આંસુ”
માં એના અભિનયને બેલવાનું આબાદ મેદાન મળ્યું છે.

ભાનુભતિ

“ક્રોંમતી આંસુ”માં

જગતના વેશનમાં ભટકતાં ભટકતાં એક સ્ત્રીને
જલાશય દેખાયા. સળગતા રણમાં એને જલ મળ્યું. આકરા
સંસારમાં એને વિસામે મળ્યા. એના હૃદય પર નિરાશાના
ચર બાજી ગયા હતા એ ઓગળી ગયા આ આલકના પ્રકાશ
ફીરણથી. એ સ્ત્રી આરણે આરણે અશ્રુની ભીખ માગતી હતી.
એની જોળીને નરબતર કરી દીધી આ નાનકડી પાંપણોએ—
એમાંથી આંસુએ ખ્યાં એમાંજ આંસની કીમત અંકાળી.

કિંમતી આંસુ

ક્યાં મળે છે ?

રણુજીતની નવી

એ કૃતિને એ પુછો

ન બના તારા તાલ બળવતા હતા. કોઇએક બાગમાં એની આછી ઝરમર પડી રહી હતી. એ જણાના અવાજે સંભળાતા હતા. ધુલોની પાડોશમાં પ્રેમ કરનારાની સંખ્યા ક્યાં ખૂટે તેવી છે ? પ્રેમી ચાલ્યો જતો હતો એનો બીનજવાબદારીનો સમય ખતમ થઈ ચૂક્યો હતો. એની સખીને છોડી એ દુનીઆ ખુંદવા જતો હતો. બન્ને નિશ્વાસ મૂકતાં હતાં. બન્નેની આંખ બીની થઈ હતી. અને ત્યાં તે જ ક્ષણે આંસુઓએ જન્મ લીધો. રાખમલ પર પછડાયાં. અને બીજે દિવસે એ ઉપડી ગયાં. કોઇએ એને સંભાર્યાં નહિ.

*

+

x

ધર આખું સુમસાન બની ગયું. પતિ ખેડો ખેડો રોતો હતો. એની વહુ મરી ગઈ હતી. એની કાયા હજી રમશાને પહોંચી નહોતી. કેટલાંયે આંસુઓએ વરની આંખમાં જન્મ લીધો...દિવસો પસાર થયા. પુરુષની ગમગીની ઉડી. દીલ બહેલાવનાર એણે શોધી કાઢ્યું. એણે ફરી લગ્ન કર્યાં અને પહેલી પત્નિના મૃત્યુ સમયનાં આંસુઓ સૂકાઈ ગયાં. એનો કોઇએ ભાવ પૂછ્યો નહિ.

*

*

*

અશ્રુઓ મુંઝાવા લાગ્યાં. કોની પાંપણે એ ચડે કે જેનાથી એની યાદ કાયમ રહે ? કોની પારણે એ ઝુડે કે જેનાથી જગતનો થાક ઉતરી જાય !

અને આ વખતે આંસુઓએ જન્મ લીધો. બચ્ચાંઓની આંખોમાં, નિર્દોષતાના પારણામાં એ પોટાં. નીખાલસ હૃદયના ફરમાન સાંભળવા એ તકસી રહ્યાં. હજારો ચશ્મેના ખુણા તપાસ્યા પછી તેઓને આરામ મળ્યો નહોતો. તેઓને પોતાનું સાચું સ્થાન સમજાયું નહોતું. તે હવે સમજાયું બાલકોની પાંપણોમાં—

આવાં જ “કિંમતી આંસુ”ની લીધે માગવા ગોહર ધર છોડે છે. અને આંસુઓની કદરવાની થાય છે.

ક્રીકેટ મેદાન પર

રણજીત.... ઓસ્ટ્રેલીયનો

રણજીતનો સ્પેશીયલ સ્પોર્ટ ક્રીટીકઃ—“જે”

ક્રીકેટ સરકલમાં સતસનાટી મચી રહી છે. રણજીત ખેલવને ઓસ્ટ્રેલીયનોને નુકોડીઓના આલીશાન મેદાન પર તેઓની સામે રમવા નોતર્યા છે. આનો તાર ઓસ્ટ્રેલીયનો પર પહોંચી ગયો છે અને પહેલાં તો તેઓ ત્રીજા હિંદ આવવાનું મોકુફ રાખવાના ત્યાં પણ સ્ટીમરની ટીકોટો છુક થઈ ગયેલી હોવાથી અને હિંદુસ્થાનનો “તાજમહેલ” ખેલવાની તેઓની તમન્નાને લઈને તેઓએ ખેલવાની તારીખો નક્કીજ રાખી છે. એવી રીતે કરવામાં આવી છે કે રણજીતને હાથે આ પરદેશીઓ હાર ખાશે તો રણજીત ખેલોમાં એક વરસ સુધી એકરૂદા તરીકે તેઓ કામ કરવા તૈયાર થશે. અને આમ થાય તો “ક્રીકેટનો ફાલ” યાને “જહનનમનું શીદીંગ” નામની શીદમ ઉતારવામાં આવશે અને એનું ડીરેક્શન વળનદાર દેશીતના માથે મુકાશે. રણજીત ટીમના કેપ્ટન તરીકે જ્યંત દેસાઈને એકા અવાજે મુટવામાં આવ્યા છે. અને ખેલાડીઓનાં નામ પણ નીચે પ્રમાણેનાં છે.

ગભ સેંડા.

(ખેલ પણ ફેંકશે, ખેટ પણ ફેરવશે અને મારામારીનો મામલો ઉભો થાય તો પાંડીના પ્રયોગો પણ કરી બતાવશે.)

કેડી બાવા.

(પરદેશીઓએ થોડા ચાન્સ પણ આપ્યા કે “હાઉસ ઘેટ” ની ગર્જના કરશે અને એ સુલ્લંદ અવાજથી સ્ટેડિયમની ખેલસ ઉડી પડશે તેઓ એકમાંજ શીદીંગ કરશે.)

અદી બીલીમારીઆ.

(પહેલા ખેટસમેન તરીકે બહાર પડશે.)

ધંધરલાલ.

(વીકેટની પાછળ ઉભા રહી “વીલન” નું કામ કરશે. હાથ ચાલાકીથી સ્ટેડિયમની ચકલીઓ ઉડાડવા પ્રયાસ કરશે.)

ચાલીંગ.

(ખેટસમેનની જોડી ગુંદરની જેમ ચોંટી હશે તેવે કટોકટીને સમયે રમુજ કરશે અને હસવામાંથી ખસવું થશે. એટલે કે ખેટસમેન હસવામાં એની વીકેટનું બલિદાન આપશે. જો ફાઇનો ફટકો બરોબર વાગ્યો તો શીદીંગ કરતાં કરતાં ચાલીંગ દડાની ઉંધી બાજુએ દોડવાની દરકાર રાખશે. ગજવામાં ચણા કુરમુરા પણ જમા રાખશે.)

દીક્ષીત.

(સ્લીપમાં શીદીંગ કરશે. એમને જોતાંજ ખેટસમેન ધરબાઈ જશે.)

ઘોરી.

(આખો વખત ખેલીંગ પ્રયે વૈરાગ્ય સેવશે અને સ્કોરીંગ્સમાં મીકું મુકાવતાં ડરશે નહિ.)

રામ આપ્ટે.

(ધરખમ ક્રીકેટનો ખ્યાલ આપશે. બીજાઓને રન આઉટ કરાવવાનું આજ પણ પોતાના માથા પર લઈ લેશે.)

કેસરી.

(લોંગ્લી શીશ્ડીંગમાં ઉભા રહી રટ્ટસ કરશે. જમ્પ લાઇ “ક્ય” કરશે અને તાળીઓના ઇન્જરો રાખશે.)

ભુપતરાય.

(પાનની પીચકારીથી આપું મેદાન લોહી લુવાણું કરી દેશે. ખેલાડીઓના પહુરવેશને શશુગારવાનું કામ પણ એમના હસ્તક રહેશે.)

ભાનુમતી.

(પરદેશીઓનું ધ્યાન ખેંચશે. એમના હાથમાં ખાસ નાનું ખેટ આપવામાં આવશે અને તે વખતે રખરો ખોલ રાખવામાં આવશે.)

આ ક્રીકેટમાં એક નવીન પદ્ધતિ દાખલ કરવામાં આવશે. કેપ્ટન જયન્ત દેસાઇ માન ટેન્ટમાં ખેસી આખી રમતનું ડીરેક્શન કરશે. અને જો ખેટસમેન એક પછી એક ખડવા લાગે તો કદાચ પોતાને પગે પેડઝ બાંધી દેશે.

રણજીત ખેલાડીઓની ખેટીંગ સાઇડ, શીશ્ડીંગ સાઇડ, ખોલીંગ સાઇડ, લંચ વખતે ખાવાની સાઇડ, ઘણી મજાનું રહેશે એમ ક્રીકેટ વિવેચક સીવેલને પણ કબુલ કરવું પડ્યું છે. એમ સંભળાય છે કે મેચ પૂર્ણ થયા પછી ઓસ્ટ્રેલીયનો “નૂરેવતન” જોવા વેરઠ એન્ટ પર જશે. અત્યારે તો રણજીત ટીમની પ્રેક્ટીસ જરજારમાં ચાલી રહી છે.

ઘણું જીવે રણજીત ધણેવન !

રણજીત ધણેવનની પ્રેક્ટીસ જોવીજ હોય તો આવતો અંક જુઓ.

મુંઝઝમાં જે ફીલમે કોલેજીયનોને ઘેલા
કરી મુકયા હતા

તેજ

કોલેજ કન્યા

દિવાળીના શુભ દિવસોમાં આવે છે

મધુરી

—સાથે—

ધ. બીલીભરીયા ત્રિગેરે

નોવેલ્ટી

ટાંકીઝ-ધીકાંટા રોડ.

અમદાવાદ

સાસુ નણદનો ઇન્ટરવ્યુ

એક ઘરના દરવાજા પર ટકોરા પડ્યા. ટકોરા દેનાર અકિત છાપાના જગતમાં જીવનારી હતી. છાપાં અને એનાં હેડીંગ એજ એના જીવનનો આનંદ. ઇન્ટરવ્યુ લેવા એને જે યમરાજ પાસે મોકલાવવામાં આવે તોયે હસ્તે ચહેરે એ કામ બળવવાની હિંમત દેખાડે એવો એ આદર્શ. મગવાનના દરવાજામાં પણ એક દૈનિકની ખાસ જરૂર છે એટલી ખાતમી એ સ્વર્ગે મથે હોય તો જરૂર લાઇ આવે. અને આજ આદર્શએ ગૌહરની નવી કૃતિ “કાંમતી આંસુ”ની રટોરી ગયા બુલેટીનમાં વાંચી. એ પરથી તરતજ એણે નવા નોખા ઇન્ટરવ્યુ લેવાની ઇચ્છા જગાવી અને આ ઘરના દરવાજા એણે જોયા. નણદ, સાસુ, એ જે જણની મુલાકાત લઇ એને હિંદુઓના ગૃહજીવન વિષેનો આર્ટીકલ ચિતરી મારવો હતો. એને ઘરમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો. અને તરત જ એમણે ઘરની એ નણદનો ઇન્ટરવ્યુ શરૂ કર્યો.

“તમે તમારી લાભી પર દુઃખના ટોપલા મુકા છો એ સાચી વાત છે?” નણદે જવાબ આપ્યો.

“વહુજી જ નણી જોઇને અમારાં આપેલાં સુખોને દુઃખ તરીકે ઓળખે છે.” પેલાએ જોરી રાખ્યું-જરાં ખોખારો ખાઇ.

“તમારા પતિદેવ તમને કેમ મુકિતનાં ગાન જ સંભળાવ્યા કરે છે? વાર, તમે તમારા પીયરમાં જ રહેવાનું કેમ પસંદ કરો છો?” એને જવાબ મળ્યો.

“અમે તો પંખીઓ છીએ. આજે આંહી અને કાલે ત્યાં—”

“ત્યારે તો તમારા ઇન્ટરવ્યુ પર “લમતાં પંખી” એટલું લખું તો તમને, વાંચી નથી ને?” પણ આ સવાલનો જવાબ મળે એ પહેલાં સાસુજી ધસી આવ્યાં.

“આ છાપાંએ જ છોકરીઓને નવાજાવીઓ બનાવી દીધી છે. ચૂંટા તો ઝૂંકતાં વહુને આવડતો નથી અને ચોપડીઓ વાંચવા માટે તો મરી પડે! મારા વિચારો લખીને નહિર કરો દુનીઆની વહુઓ આમ ચપટીમાં ઘરનું કામ ચલાવે. પણ જે તમે અમારી વિશ્લેષણ છે ને તો...” આ વાક્ય પૂરું થાય તે પહેલાં છાપારાજના પગ પાછા હઠ્યા. સાસુ તંદુરસ્ત હતાં. એમના હાથમાં રસોડાનું કોઇએક શસ્ત્ર હતું.

“સ્ત્રી શક્તિનો પરચો” એ હેડીંગ એને યાદ આવ્યું પણ એ વાત એટલેથી જ અટકી એટલું સારું થયું. ઇન્ટરવ્યુ લેનાર સીધા ઘેર પહોંચી ગયા.

અને જ્યારે એમની આંખ ઉઘડી ત્યારે કંપોઝીટર મેટર માટે ખૂબ મારી રહ્યો હતો.

“લાવોને કાંઈક.—”

એણે જવાબ આપી દીધો.

“અરે! સ્વપ્નમાં મેં “કાંમતી આંસુ”નું પરિણામ જોયું. બરોબર ચક્ષમા પહેરીને-મેટલે જ મને મારું સ્વપ્ન બરોબર દેખાયું, એજ આંહી લખી નાખું છું.”

આ જમાનાનો ખોલ

“વિમો” છ

સીનેમાની દુનીયામાં

વીમાની સાથે સૌ ડોહની

જીભ ઉપર એકજ નામ આવે છે

કાળીદાસ વીમાવાળા

આમ કે અકસ્માતને

લખતા ફીલ્મી દુનીયાના

તમામ વીમાઓ માટે

લખો અથવા મળો:—

શ્રી. કાળીદાસ વીમાવાળા

બાબુલાલ મેન્શન, ચૌપાટી

મુંબઈ.

ટેલીફોન

ઓફીસ નં. ૨૩૬૦૦.

ધર નં. ૪૩૦૨૫.

મને બધી ભૂમિકાઓ ગમે છે

—:કુમારી ગોહરની મુલાકાત:—

[“મહીલા” અંકમાંથી]

સવારના નવ વાગ્યામાં હું મિસ ગોહરના ઘરમાં પગ મૂકું—ન મૂકું ત્યાં દરવાજા આગળ બાંધેલા એ કુતરા બસવા માંડ્યા.

મને જોતાંજ ગોહરની માતૃશ્રીએ “બેબી” કહી ખૂબ પાડી. તરત ગોહર અંદરના ખડમાંથી બહાર આવ્યાં. ખરેખર માતાના મનમાં બાળક ગમે તેટલું મોટું થયું હોય તો પણ બાળકજ રહે છે.

એમના ગાયનના શિક્ષક મી. વિજયપત્ર જતાં અમે વાતે વળ્યાં.

“આજ સુધીની તમારી ભૂમિકાઓમાંની કઈ ભૂમિકા તમને બહુ ગમે છે?” મેં પૂછ્યું.

“મને બધી ભૂમિકા ગમે છે—ને તેથીજ હું એ ભાગ્યી જવા તૈયાર થાઉં છું. અત્યાર લગીની ભૂમિકાઓમાંની અમૂક એક વિશેષ ગમે છે એવું કંઈ નથી કારણ બધીજ ભૂમિકાઓ પ્રત્યે મને એક પ્રકારનું વહાલ ઉપજે છે—એમાંય કર્ણસુની ભૂમિકા પ્રત્યે મને ખાસ આકર્ષણ છે પરંતુ તેથી એમ નથી કે બીજી ભૂમિકાઓ મને ગમતી નથી.”

“પણ કયા રસતી ભૂમિકામાં આપ કુદરતી રીતે રંગાઈ જાવ છો?”

“ખરી રીતે તો બધીયે ભૂમિકામાં હું રંગાઈ જાઉં છું. કોઈ પણ નટ મા નટી ભૂમિકામય ન બને તો એ ભૂમિકાને અજો ન્યાય ન આપી શકે. કર્ણ રસ મને પસંદ છે, એટલે હું એવી ભૂમિકાને ઓર બહારથી દીપાવી દઉં છું એવું પણ કંઈ નથી.”

એ વાત પડતી મંદ્રી મેં સ્ટુડિયોના

જીવનક્રમની વાત ઉપાડી. એ સાંભળતાં જ તેઓ જરીક હસ્યાં અને પછી બોલ્યાં: “તમને સંતોષ આપે એવો જવાબ મારી પાસે નથી કારણ હું માલિક છું ને જોઈએ તે સગવડ કરી શકું છું. સ્ટુડિયો અને ઘર વચ્ચે મને કશો ફરક પણ લાગતો નથી—બીજા સ્ટુડિયોની પગારદાર નટીઓ વિષે હું કંઈ કહી શકતી નથી; પરંતુ અમારે ત્યાં જે પગારદાર નટીઓ છે તેમનો જીવનક્રમ ત્રાસ વગરનો છે, એ હું ચોક્કસ કહી શકું છું.”

તમારા પ્રશ્ન પાછળ તમારો એવો પણ હેતુ હશે—કે સ્ટુડિયોમાં નટનટી સાથે કોઈ ખેતીબીંથી વર્તવું હોય ?.....કદાચ એ હેતુથી તમે સ્ટુડિયોના જીવન વિષે પૂછ્યું હશે, પરંતુ મને કહેવા હો કે એ પ્રકારની ફરિયાદ હજી સુધી અમારે ત્યાં આવી નથી.

“રુદ્રીઓનું જીવન નદીને માટે ખરાબ છે, એ માનવું સદંતર જોઈ છે; એમ તો ભાયાં રસ્તામાં, રૂઢીઓમાં, કોલેજોમાં, પુર-ષોની નિર્લજ્જતા ક્યાં નથી દેખાતી? આવા બદમાશ લોકોના બેહુદ વર્તનથી ત્રાસ થાય છે, તેથી શું સ્ત્રીઓએ ચોપાટી, મલબારહીલ કે પાલવે ફરવા નજર જવું? રૂઢી કોલેજોનો બાયકોટ કરવો?...હું તો એટલે સુધી કહું છું, દેનના ડબ્બામાં સ્ત્રીઓને પુરુષોની જેટલી બ્લોક હોય છે, તેથી અડધી પણ બ્લોક રુદ્રીઓનું જીવન જીવતી નદીઓને નથી હોતી-મારો તો એ પ્રામાણિક મત છે પછી તમે-અને બીજા બધાં ભલે ગમે તે માનો.”

“અને તમને કહું? એક ખરાબ અનુભવ મને બહુ સાલે છે. રુદ્રીઓમાં સુશિક્ષિત નટો કરતાં અશિક્ષિત નટો સારું-મન લગાડી કામ કરે છે, વધુ મહેનત લે છે.”

એ પછી મેં પૂછ્યું:-“તરુણ કુમારિકાઓ સીનેમા લાઇનમાં અંપલાવે, એમ તમે ઇચ્છો છો? તેથી સિનેમા લાઇનને કાયદો થશે કે તુકશાન? તમે શું માનો છો?”

ફરી તેઓ હસીને જવાબ: “જીવાન છોકરીઓ સીનેમામાં પ્રવેશે એમ હું તો ઇચ્છું છું, પરંતુ એ છોકરીઓએ આસ-પાસના વાતાવરણનો પુરતો ખ્યાલ કરવો જોઈએ. તેને પોતાનામાં આત્મવિશ્વાસ રાખવો જોઈએ અને તેના ધરના માથું સોનો એના પર વિશ્વાસ હોય તો એ સાહસિક કુમારીકાએ બીજાં લોકોનાં જુદાં બાણથી જરાય ગભરાવું નહિં જોઈએ.”

“મને તો અન્યબી થાય છે કે માથુંસો પૈસા ખર્ચી નાટક સિનેમા જોવા જાય છે. અને જે નદીએ તેમનું દિલ ખુબ બહલાવી દીધું હોય છે તેનીજ બદનામી કરવા તેઓ તૈયાર થઈ જાય છે. સીનેમા-નાટક કંપ-

નીઓ ખરાબ છે, એમને? તો પછી શા માટે તેઓ તેને આશ્રય આપે છે?—એમ પ્રેક્ષકોનેજ પૂછવું જોઈએ. સિનેમામાં જવાથી નટ-નટી અનીતિમાન બને છે, તો એ સિનેમા-નાટક કંપનીઓને આશ્રય આપનારા પ્રેક્ષકોને અનીતિમાન કેમ ન કહી શકાય?”

“અનીતિના માર્ગે જવા જેટલાં તરુણ-તરુણીના મન ઢીલા હોય તો ધરમાંજ અનીતિની છોજો ઉડે!”

“રુદ્રીઓજ કંઈ અનીતિનું પીયર નથી-અનીતિ શીખવતી સંસ્થા નથી.”

“ટોફીમાં કલા અને બીજાંસ વિષે તમે શું માનો છો?”

“કલા વિષે હાલમાં ઠીક-ઠીક ખૂબરાણ થઈ રહી છે. “કલા-કલા” કહી કિલકીલાટ કરનારાઓએ તો હિમાલયમાં જઈ ખેસવું જોઈએ. કંઈક ન સમજાય એવું કરવું એને કલા ન કહેવાય. કલાના ઓઠા હેઠળ કંઈ બધું ન છુસાડી શકાય. હું તો માનું છું કે કલાથી બીજાંસ પર કંઈ પણ પરિણામ જણાઈ આવે-કંઈક અસર થઈ આવે તોજ એને કલા કહી શકાય. કાંઈપણ વસ્તુમાં પ્રેક્ષકોને આકર્ષી શકે એવું મૂર્તિમંત સૌંદર્ય આણી શકાય તોજ એને કલા કહી શકાય પરંતુ હાલમાં કલાની વ્યાખ્યાજ બદલાયલી માલુમ પડે છે-જે લોકોને ન સમજાય, ન આકર્ષણ કરી શકે એને કલા માનવામાં આવે છે; પણ હું એમ નથી માનતી. બીજાંસ પર કલા પરિણામ ન આણી શકે તો એ કલાને ગરદન મારવી જોઈએ.”

“પ્રોબ્લેમ પિકચરો ઉતારવાં સારાં કે, સ્ટંટ ચિત્રપટો ઉતારવાં સારાં? કે પ્રચારાત્મક ચિત્રપટોમાંય સ્ટંટ હોવા જોઈએ?”

“તમે ખુબીથી પ્રશ્ન પૂછ્યો છે. પ્રોબ્લેમ પિકચર્સ તો આપણા પ્રેક્ષકોને સદંતર

ના-પસંદ પડશે-એવાં ચિત્રપટો ચાલે તો
અમારી ચાર આનાવાળી જગ્યા એ ચિત્ર
ચાલે ત્યાંસુધી ખાલીજ રહે. એટલે પ્રચાર
અને સ્ટંટનું મિક્સચરણ અમારે પ્રેક્ષકોની
રહામે ધરવું પડે છે.”

“એ દષ્ટિ રાખીનેજ “દેશ દાસી”
ઉતાર્યું છે?”

“હા, કળા અને પ્રચારનો એમાં સુંદર

મેળ સધાયો છે. બધી જાતના પ્રેક્ષકોને
ગમે એવું એ ચિત્રપટ છે.”

“હિન્દી તરફીને માટે તમે શુ
સંદેશો મોકલાવો?”

“મેં તમને આનો જવાબ આગળ
પરજ આપી દીધો છે—ટીકા સહન કરવા
જેટલું મનોબળ-હોય તેણેજ સિનેમા
લાઇનમાં આવવું.”

“કીમતી આંસુ”નું એક દશ્ય

DELHI SPEAKS

A telegram from Delhi, dated 19-10-35, reads as follows:

Noor-E-Watan released yesterday Royal great public enthusiasm prevailed throughout three shows keenly appreciated heartiest congratulations on splendid achievement.

Tipnis.

YOUR OUTDOOR PROJECTION PROBLEM
SOLVED!

By **USL** BATTERIES

For Talkies and Cinema Projection USL Batteries are now available at new low prices. Built to last, having power to spare in the new Activite plates they can be depended upon to give perfect service to you. This means LOW COST and HIGH ECONOMY.

Write or Call for Particulars :- (Tel. 23869.)

FAZEL A. FAZELBHOY,

Nusser House, New Queen's Road, BOMBAY.

NOOR-E-WATAN

as reviewed by THE MOVIES, DELHI 20th OCT. 1935.

This is perhaps Ranjit's strongest box-office picture after "Toofan Mail". Once again Ranjit has shown that if it can produce great social pictures like "Barrister's Wife," it can also produce pictures which have got the greatest drawing force.

The story is unusually gripping and full of suspense and thrills. The spectator's heart remains constantly pounding with eagerness to know what is coming next moment. The interest is never allowed to fag in this fast moving spectacle of action, romance and villainous intrigue. High suspense is everywhere counterbalanced by humour at the most psychological moments and three hours in the cinema slip off too soon.

The story is about a villainous Prime Minister and a Commander who confederate, dethrone the Raja of the State on the pretext of insanity, put his half-mad son on the gaddi and establish reign of tyranny, terror and injustice. A dashing youth bears much high-handedness and joins those who were secretly trying to bring the dethroned Maharaja. He begins loving the daughter of minister. There creeps in misunderstandings between the lovers from time to time. In the end the villains are defeated, misunderstanding removed. Maharaja re-throned and the lovers united.

E. Billimoria successfully plays the double role of the foolish prince as well as his real character as a dashing young Jagirdar.

Madhuri plays twin roles, one her real one and the other in disguise, known as "Burkhawali".

In acting E. Billimoria has done full justice to both the parts played by him. He is a perfect he-man lover. Madhuri is the loving gal, ready to die for her lover. Her work is charming and up to the standard. Keki is satisfactory as the villainous prime minister. Ishwarlal in this picture plays a better part than in any previous one. Charlie, Khatoon, and Dixit provide a very good comic trio.

* * * * *

It is hundred per cent entertainment.

GAJANAND SHARMA.

Mr. Chandulal Shah Talks

Though I had the honour of knowing Mr. Chandulal Shah, Proprietor of Shree Ranjit Film Co., even before I started the *Movies*, yet it was during my last visit to Bombay that I had the full opportunity of studying this wonderful man, who is the most successful Film Producer in India. As a matter of fact, it is Shree Ranjit Film Co., which has produced the largest number of successful and useful pictures.

Mr. Shah is an unostentatious, kind hearted, very simple dressed man with a good cheer and kind word for whoever comes into contact with him. Though looking a simple Gujrati Baniya, he is an intellectual giant. Simple living and high thinking is the motto, he has adopted for his life. He is a practical thinker and shrewd businessman. Jealous businessmen and hot-headed critics blame him for making Art subservient to business. But they forget the entertainment he provides to millions of Cinema-goers and the new light he has thrown on large number of our social problems.

It is indeed a great pleasure to chat with him on his off day in his small, neat and cosy room adjoining the Ranjit Studio sipping a cup of tea, you have a time of your life on discussing Film topics with him. He is candid in his opinions, without any crooked reserve.

In reply to a question, Mr. Shah told me that he liked best to direct Social subjects, because "there is life and soul in them". Social subjects, provided they are ably tackled are more appealing because in them there is a reflection of what is daily happening in hundreds of homes. Being so near to their own psychology, people can be impressed by them more quickly than by other subjects. In mythological and old subjects, the director's and writer's scope is necessarily limited. There may be grandeur and dazzle in old subjects, but they have not got that civilizing influence, cultural value and educational worth, as the stories depicting modern life.

Mr. Chandulal Shah stated that he always preferred to direct pictures on stories written by himself. In ninety per cent of pictures directed by him the stories are his own.

When I asked him on what depended the success of a picture he said that the requisites of a successful production are (1) Value of Entertainment, (2) Strength of Story, (3) Star Value, (4) Good Direction. "The Director is the light behind the stars" said Mr. Shah.

When I told him that the Cinema Critics in India constantly complain that Ranjit always sacrifices Art to Box-Office strength, he smiled and replied—Art is a very vague term. Its implications are wide and ambiguous. It is unwise of the critics to cry Art, Art, Art always. Is Art and object for the eyes? "Art is necessary

But it is not the only thing to make pictures worthwhile. Art just is like ornament to a beautiful woman. But a woman can look beautiful without ornaments even, if she has real beauty."

If a story is powerful, art enhances its appeal, but if there is no strength in the story, any amount of Art will be useless to give it strength to impress the audience. Big settings and spectacular grandeur may give a moment's pleasure to the eye, but their presence is not inevitably required from the point of view of emotional effect, the main purpose of a story. Simply big settings do not mean Art. One of the best forms of Art is the forceful presentation of strong themes with penetrating realism.

Mr. Shah gave out that it is no good producing so-called social pictures which have fanciful themes and no touch of realism. In many Indian Social pictures things are shown to happen which generally are not seen in our life. On the other hand it has been constant and conscious endeavour of Ranjit to present modern Indian life in such a manner that spectators may feel that they are looking at reality and not on the screen of a cinema.

When I asked him why the new producers do not achieve success, he replied, "They try to follow and imitate the methods of old established successful producers. But they are mistaken if they think that they can gain success this way. Imitation and repetition can never be stepping stones to success".

Mr. Shah has a profound respect for womanhood in general. According to him woman is the most important factor in man's life. And there can be no doubt about this fact.

Mr. Shah told me that he will direct pictures only so long as Gohar is a star of Indian Film World. It is she only for whom it is so easy to understand and interpret the complex roles he creates for her...He paid sincere and glowing tribute to the great ability, understanding, perseverance in work and genius of Miss Gohar. She fully and minutely understood the psychological imports of parts she has been called upon to play and therefore her representation of characters is so vivid and life-like.

My final question was—"What is your opinion about the future of the Industry?"

He replied: "Yes, the future is very bright. But it is so for those persons who have got experience and sound finance, and not *Money only*. Many new concerns come in the field with nothing but money. They collect random players or beguile away stars from established concerns at enormous expenses. Story selected is generally weak, direction inefficient and technique bad. There is thus great expense and poor hope of returns."

(I had this talk with Mr. Shah about more than two months ago and at that time I had promised Mr. Shah to show him the written account. But being very busy, I could not put it in black and white till now. I have hurriedly written it now and send it for publication, with apologies to Mr. Shah.)—

GAJANAND SHARMA.

SERVICE & QUALITY

IN

LINE . HALF -TONE,
COLOUR . MATRICE
STEREOTYPERS.
& LANTERN SLIDES

SUN PROCESS
WORKS LTD.

Nº8, SWADSHI MILLS COMPOUND
NEW QUEENS ROAD, BOMBAY.4

PHONE . 24435

સ્ટુડીઓની દિવાલ અંદર

“રાજ રમણી”નું મુહૂર્ત કર્યા પછી મી. ચતુર્ભુજ દોશી ડાયરેક્ટર જયન્તને મીઠું મ્હોઢું કરાવે છે.

ચાલાક ચોર જ્યારે નૃત્યને નુપુરઝંકાર સાંભળે છે ત્યારે.

નૂરે વતનનું નૃત્ય લેતી વખતે ડીરેક્ટરના મજબમાં ખરબી ચડી ગઇ. કુમેરામિન
મી. ગોખટે ડાયરેક્ટર મહાશયના મજબ ઉપર બરફની કાથળી રાખે છે જ્યારે
નાડની શ્રુતિ સી. ઘોરો તપાસતાં આશ્ચર્ય અનુભવે છે.

કાણ જાણે પણ લાડકા ડીરેક્ટર ઉપર સૌનો પ્રેમ ઉભરાઇ પડ્યો છે ખુદા
ખેર કરે!

GOHAR and E. BILLIMORIA
in "Soldier's Sweetheart".

પીસ્તાલની ગાળીએ ગોહર સજની મટી પુરૂષનો પહેરવેશ પહેરે
છે. ઇ. બીલીમોરીયાની સામે નવીજ આકૃતિ જવતી થાય છે.

ગોહર અને ઇ. બીલીમોરીયા.

"સિપાહીની સજની"માં

અંદુલાલ શાહ પ્રાક્ષન

હિંદની નજરે— રણજીત

(દીલ્હીથી પ્રગટ થતા મુવીઝના ૧૯૩૫ ના વાર્ષિક અંકમાં રણજીત કૃતિઓની જે હિંદભરમાં અસર છે તેને વિષે માહિતી આપતું લખાણ અંગ્રેજીમાં છાપવામાં આવ્યું છે. રણજીત વિષેના આ વ્હારના અભિપ્રાયો પુરવાર કરી આપે છે કે રણજીતનું સ્થાન અત્યાર સુધી અગ્રેડ રહ્યું છે અને અગ્રેડ રહેશે. આંહીઆં મુવીઝના લખાણનું ભાષાંતર કરવામાં આવ્યું છે.)

રણજીત મુવીઝનાનાં પહેલાં અજવાળાં પડ્યાં ત્યારથી શ્રી. ચંદુલાલ શાહ અને કુમારી ગોહર કંપનીના ભાગીદાર બની એનું સુકાન સમાવી રહેલ છે. રણજીત કૃતિઓએ પહેલેથીજ ઓડી-યન્સને પકડમાં લીધું છે કારણ કે એ કૃતિઓની અંદર જે જાતનું બળ છે એની અસર જખ્ખર છે. આને લીધે રણજીતે પહેલેથી કીર્તિનો વાવટો સીનેમા આસમાનમાં ફરકાવ્યો છે. સાયલન્ટના જમાનામાં વીસથી વધારે પીકચરો કાઢવાનું માન આ કંપનીએ મેળવ્યું છે, અને ખોલપટોની સંખ્યામાં આ કંપની સરસ વૃદ્ધિ કરે જાય છે, પણ માત્ર સંખ્યાની દ્રષ્ટિએજ આ વૃદ્ધિ થતી નથી. રણજીતની એક ચે એક ટોકીએ પ્રેક્ષકોના દીલોનું જે સર્ટીફિકેટ મેળવ્યું છે એ હકીકતથી કોને આનંદ ન થાય? સાયલન્ટની માફક રણજીતની ટોકીએ પણ બધેજ ફત્તેહના ડંકા બજાવ્યા છે. એ અવાજ આપ્યા હિંદુસ્થાનથી અગમણ્યો નથી.

રણજીત કંપનીએ ૧૯૩૪-૩૫ માં “કાશ્મીરા,” “વીર બજુવાહન,” “તારા સુંદરી,” “ગુણસુંદરી,” “તુફાન મેઘલ,” “નાદીરા,” “સીતમગર,” “રાતની રાણી,” “તુફાની તરણી,” “મેરીસ્ટરની બેરી,” “કોલેજ કન્યા,” “દેશદાસી,” “નૂરેવતન,” અને “ચાલાક ચોર,” તૈયાર કર્યા છે. આજકાલ શ્રી. ચંદુલાલ શાહ “કાંમતી આંસુ” ડાયરેક્ટ કરી રહ્યા છે જેમાં કુમારી ગોહર મુખ્ય કામ કરે છે.

આજે જનતાની જલ ઉપર રણજીતનું નામ ચડી ગયું છે કારણ કે રણજીત જનતાની નાડ બરાબર પારખી શકે છે, હિંદુસ્થાનમાં તો આ એકજ કંપની એવી છે કે જેણે પહેલેથી સામાજિક પ્રશ્નો ઊઠાયા છે. સમાજચિત્રને પરદા પર ચિત્રવાનું રણજીતને ખાસ પસંદ છે. દિવાલની અંદરના કીરસાઓ પર પ્રકાશ પાડવાની તમન્ના રણજીતના હૃદયમાં રમેલી રહે છે. એની વાતાંની વાડીમાં સહુ કોઈ સહેલાઈથી દાખલ થઈ શકે છે, એમાંની રમુજ સહુ કોઈને સ્પર્શ કરે તેવી સરળ અને કુદરતી હોય છે. એમાં ગાયનો રસ્તે જતા લોકોના કંઠમાં વસી જાય તેવાં હોય છે. ઉત્તર હિંદની શેરીઓમાં રણજીત કૃતિઓમાં ખાયનોના સૂરો જાગતા સંભળાય છે. ટુકામાં રણજીતની કૃતિઓ એટલે થાકેલાં મનને રીઝવનારી શીલમો-સીનેમા જગતમાં ખોકસ ઓશીસની દ્રષ્ટિએ જે કાંઈએ રેકર્ડ તોડ્યો હોય તો એ “તુફાન મેઘલ” છે

એકજ કંપનીમાં એક સાથના કામિલ સ્ટારોનો જીમલો જોવો હોય તો રણજીત પરજ નજર નાખવી પડે છે. સૌથી પહેલાં તો ગોહર દેખાય છે. આખા હિંદુસ્થાનમાં ગોહર જે સ્થાન મેળવ્યું છે એ અજોડ છે. ત્યારે માધુરી પણ અનેક હૃદયો પર સરમુખત્યારી ભેગવે છે. ઇ. બીલીમોરીઆ પણ સીનેમા જગતમાં પોતાની જગ્યા આપાદ સોચવી રહ્યા છે. ત્યારે રાજ સેન્ડો પણ એકટર—ડીરેક્ટર બની પોતાનું સ્થાન નક્કી રાખી શક્યા છે.

આ સિવાયના શ્રીયર્ડ પ્લેયર્સ પણ જાણીતા છે:—કેકી બાવા, ઘોરી, દીક્ષીત, ચાર્લી, ધંધરલાલ, ખાતુન, શાન્ના. રામઆપ્ટે અને ચાર્લીએ લોકોનું ખાસ ધ્યાન ખેંચ્યું છે. રણજીતનું નામ એકઝીબીટર્સને સૌથી ખ્યાલ લાગે છે. એની કૃતિઓને ચપોચપ રીલીઝની તારીખો મળી જાય છે. આ પીકચરોને ફરીવાર ચલાવવામાં આવે છે ત્યારે પણ કેટલીક કંપનીઓનાં ફર્સ્ટ રન કરતાં એની વધુ માવજત કરવામાં આવે છે.

રણજીતના સ્ટુડીઓમાં ત્રણ યુનીટો એક સાથે કામ કરી શકે તેટલી આલીશાન સગવડ છે. શ્રી. ચંદુલાલ શાહ પહેલા યુનીટની સરદારી ભેગવે છે અને એમાં મુખ્ય કામ ગોહરને આપવામાં આવે છે. બીજા યુનીટને સમાલે છે ડાયરેક્ટર જ્યન્ટ દેસાઈ, અને મધુરી આંહી મુખ્ય ભૂમિકા ભજવે છે, ત્યારે ત્રીજા યુનીટનું કામ રાજ સેન્ડોના હાથે થાય છે. રણજીતની વાર્તાને બળ આપવામાં તથા એમાં “પંચીઝ” ભેળવવા માટે ત્રણ વ્યક્તિઓ જવાબદાર છે. શ્રી. ચંદુલાલ શાહ, મીં જ્યન્ટ દેસાઈ અને શ્રી. ચતુર્ભુજ આણંદજી દોશી—મીં દોશી કુનેહવાળા સાહિત્યકાર છે. રણજીતના વેસ્ટએન્ડ સીનેમાના પબ્લીસીટી મેનેજર પણ મીં દોશીજ છે. ત્યારે પંડીત ખેતાબજી પણ સ્ટોરીમાંના વાર્તાલાપ હિંદીમાં રચે છે.

પીકચર્સનું ડીસ્ટ્રીબ્યુશન અને એની પબ્લીસીટીનું કામકાજ શ્રી ચંદુલાલ શાહના બ્રાતા શ્રી. દયારામ શાહની દેખરેખ હેઠળ થાય છે.

“નૂરે વતન”નું એક દ્રશ્ય.

“નૂરેવતન” દીલ્હીમાં ડંકો બજાવે છે-

તા. ૨૦ મી ના મુવીએ “નૂરેવતન”નું અવલોકન પ્રગટ કર્યું છે તે આંહી ઉતારીએ છીએ દીલ્હીના આ જાણીતા અઠવાડીકના તંત્રી ગજનન શર્મા એમ. એ. ની કલમથી એ લખાયેલું છે.

બહાર ગામના છાપાં શું કહે છે ?

“તુફાન મેઘલ” પછીનું રણજીતનું આ જબ્બર ખોડસ ઓશીસ પીકચર છે. રણજીતે અત્રાવી આપ્યું છે કે રણજીત “ખેરીસ્ટરની બેરી” જેવી સામાજિક વસ્તુ પણ તૈયાર કરી શકે છે અને સાથે સાથે આવાં ખોડસ ઓશીસ આકર્ષણો પણ ઉત્પન્ન કરી શકે છે.

આ શીલ્પની વાર્તા પ્રેક્ષકોને પકડી રાખે તેવી છે. એમાં મોહક ટ્રગ્જરી અને દિસ્ટિક્તાનું વાતાવરણ અચ્છી રીતે બીછાવવામાં આવ્યું છે. નેનારાઓને એક એક પ્રસંગ પછી એવી લાગણી ઉભી થાય છે કે હવે શું આવશે? દ્રશ્યોમાં જે સળવળાટ છે, જે એક્શન છે,

જે ગાંત છે એને લીધે જોનારાઓનો રસ એક ક્ષણ પછી તટતો નથી. વાર્તાની ઉત્સુકતાને રમુજના કીરણોથી એક પ્રકારનો વિસામો મળે છે. વસ્તુની ગુંથણી આવા નવાનોખા પ્રસંગોને લીધે મોહક બની ગઈ છે. રોમાન્સ અને ખટપટના પ્રસંગો પછી એવા હાથ મીલાવીને સફર કરે છે કે રસભંગ થતો નથી. એટલું જ નહિ પછી પ્રેક્ષકોના દિલમાં નવીન રંગત ચિતરાતી જ જાય છે. આને લીધે ત્રણ કલાક ક્યાં પસાર થઈ ગયા એનું ભાન રહેતું નથી.

વાર્તામાં પ્રધાન અને ક્રમાંડર એક બીજા સાથે મળી ગાદી ભોગવતા રાજાને પાગલ ઠરાવી કેમ ગાદીપરથી હટાવી મૂકે છે અને એની જગ્યાએ ખેવકુક કુમારને ખેસાડી શુદ્ધમની બેઠીએ કેવી વરસાવે છે એનો ચિતાર આપવામાં આવ્યો છે. અન્યાયના કોરડા પછાડવામાં આ બંને જણા પાછા પડતા નથી. એ સારી રીતે યોજવામાં આવ્યું છે.

આ અન્યાયનો ધા એક યુવાન પર પડે છે. એની આંખ ઉધડી જાય છે. અને પ્રધાનનાં કાવત્રાં ખુલ્લાં પાડવાની ટોળીમાં એ જીવાન ભળે છે. આ ટોળી અસલ રાજાને ફરી ગાદીપર ટૂંલાવવા છાંદગીના ધા કરે જાય છે. આમ કરતાં આ યુવાન પ્રધાનની પુત્રીના પ્રેમમાં પડે છે, અને તેઓના પ્રેમની વચ્ચે જગજગર ગેરસમજૂતિઓ ઉભી થાય છે. અંતમાં પ્રધાન અને ક્રમાંડરની બાજી ઉધાડી પડે છે. તેઓને ઇશ્વરી ન્યાય મળે છે. યુવાન અને યુવતિ વચ્ચેની ગેરસમજૂતિઓ હટી જાય છે. બંને પ્રણયના ખુલા પર હીંચકે છે અને ફરી રાજા ગાદી પર બેસે છે.

૪. બીલીમોરીઆ આ શીલમમાં ડગલ રોલની ભૂમિકાઓ ભજવે છે. જાગીરદાર તરીકે અને ખેવકુક કુમાર તરીકે એ સફળ કામ કરી જાય છે.

ત્યારે મધુરી પછી બે પ્રકારનાં રોલ ભજવે છે. એક કુમારીનું અને બીજું શુરખાવાલીનું.

બીલીમોરીઆએ પોતાને મળેલા કામને જરોબર ઇન્સાફ આપ્યો છે. આશક તરીકે એનો અભિનય કમાલ છે.

મધુરી મોહક કામ કરી ગઈ છે, અને અભિનયનું સરસ ધોરણ સાચવ્યું છે.

ત્યારે પ્રધાન તરીકે કેટલી બાવાએ ખુબ સંતોષકારક ભૂમિકા ભજવી છે.

અત્યાર સુધીનાં તમામ પીકચરો કરતાં ઇશ્વરલાલ આંહી આળાદ ચમક્યા છે. ચાલી, ખાતૂન અને દીક્ષીત રમુજ પીરસવામાં અદ્દો ભાગ ભજવે છે.

આ શીલ્પ સોએ સો ટકા એટલેટ ઇનમેન્ટ વાળી છે.

“નૂરવતન”માં

મધુરી-૪. બીલીમોરીયા.

Scenes from "BLACK BANDIT"

આલાક ચોર—
(રાગ સેન્ડો)
અને મામા સાહે-
બની (ઈશ્વરલાલ)
જાપાઝી પુરી
થાય ત્યાં તો હાથ
માં બંદુક અને
આંખમાં મસ્તી
લઇને સો નંદ
(ખાતૂન) હાજર
થાય છે અને
રાગકન્યા (પદ્મા-
દેવી) તે સધળું
અનિમેષ નયને
નિહાળી રહેલ છે.

Raja
Sandow
Padmadevi
Ishwarlal
&
Khatoon.

A
Raja Sandow
Production.

४ थुं अडवाडीयं

राजलत सुपर-रपेरीयल

मुप्य पात्रोः—

भधुरी, व. भीलीभोरीया

नूरे वतन
वेस्ट एन्ड टोकी अ

नयंत देसा

त्राई